

Навчально-науковому інституту
соціології та медіакомунікацій
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна
Харків, 61022, майдан Свободи, 4

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Соціологія»
третього (освітньо-наукового) рівня здобуття вищої освіти

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії з соціології є добре структурованою, концептуально цілісною та методологічно виваженою, що відповідає ключовим міжнародним вимогам до підготовки докторів філософії в галузі соціальних наук. Вона поєднує класичну академічну традицію соціології з сучасними підходами до дослідницької автономії, критичного аналізу та міждисциплінарного мислення. Мета програми є чітко артикульована – підготовка дослідників, здатних продукувати оригінальне наукове знання, працювати з комплексними соціальними проблемами та інтегрувати теоретичні й емпіричні підходи у власних дослідженнях. Такий фокус є принципово важливим для сучасної соціології, особливо в контексті глибоких соціальних трансформацій, які відбуваються в Україні та ширшому регіоні.

Сильною стороною програми є її виразна увага до методології соціологічного дослідження та рефлексії над епістемологічними засадами соціального знання. Курси, спрямовані на осмислення сучасної соціологічної теорії, методів дослідження та логіки наукового аргументування, формують у здобувачів здатність не лише застосовувати існуючі підходи, а й критично переосмислювати їх у межах власних дослідницьких проєктів. Особливо позитивно оцінюється акцент на самостійному формулюванні дослідницьких проблем, побудові теоретичних рамок та розробці методологічно обґрунтованих дослідницьких дизайнів. Такий підхід відповідає кращим практикам подібних програм у провідних університетах Європи та Північної Америки.

Програма демонструє відкритість до міждисциплінарних підходів, що є необхідною умовою для сучасних соціальних досліджень. Інтеграція курсів, пов'язаних із медіадослідженнями, соціальними комунікаціями, європейськими студіями, аналізом сучасного українського суспільства, створює можливості для досліджень на перетині соціології, політичної науки, культурних студій та урбаністики. Важливим є й те, що програма стимулює включення аспірантів у ширший науковий контекст через участь у семінарах, конференціях,

публікаційну діяльність. Це сприяє формуванню дослідницької ідентичності та навичок академічної комунікації, необхідних для повноцінної інтеграції у міжнародну наукову спільноту.

Особливо цікавою була співпраця з аспірантами програми під час міжнародного онлайн-курсу, реалізованого у співпраці з Новою школою соціальних досліджень. Цей досвід дав мені можливість визначити якість підготовки аспірантів, які проходили цю програму протягом останніх років. Протягом двох місяців аспіранти брали активну участь у спільних із американськими аспірантами лекціях, семінарах, дискусіях і дебатах, присвячених етнографії та соціальній антропології, соціальним наукам, а також дослідницькій методології. Такий формат роботи створив умови для інтенсивного академічного обміну, розвитку методологічної рефлексії та апробації власних дослідницьких ідей у міжнародному контексті, що є надзвичайно важливим елементом сучасної підготовки докторів філософії.

Упродовж останніх років я мала можливість слухати наукові презентації випускників та аспірантів, які були учасниками програми, на міжнародних конференціях у різних країнах зокрема в Україні, та спостерігати за сприйняттям їхніх соціологічних досліджень, що свідчить про високу якість їхньої підготовки.

На моє переконання, освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії з соціології є якісною, методологічно сильною та концептуально продуманою програмою, що створює сприятливі умови для підготовки незалежних, критично мислячих дослідників. Вона відповідає сучасним міжнародним стандартам освіти та має значний потенціал для підготовки науковців, здатних зробити вагомий внесок у розвиток соціологічного знання не лише в Україні, але й у світі.

З повагою
професор політики Нової школи
соціальних досліджень,
співробітниця Центру Девіса
Гарвардського університету,
Стипендіатка Фонду Гуггенхайма

Джессіка Пізано